

DE BEELDHOUWER ZADKINE,

□ □ DOOR H. VAN LOON □ □

VOOR de eerste maal heeft de Russische beeldhouwer Ossip Zadkine, die al jaren te Parijs woont, er een representatieve tentoonstelling gehad. Men kent er hem van de groote salons en ook bij ons weet men, wat men aan hem heeft. Er zijn nederlandsche kunstenaars en kunstenaressen, die zijn werk een begrip en warmte van genegenheid toedragen, die in Frankrijk nog te schaarsch zijn. Hij zelf meent ook, in ons land beter begrepen te worden, niet omdat hij bijzonder duister is, geheime bedoelingen heeft, noch onze landgenooten uitzonderlijk schrandere zijn, maar omdat hij uitgaat van een opvatting, lijnrecht tegenovergesteld aan de schilderachtige, die te Parijs nog opgeld doet. Wie tegenover Zadkine's werk komt te staan, moet met alle tradities en normen afge-rekend hebben, gelijk hij zelf allengs zijn lei heeft schoon geveegd.

Maurice Raynal, die over hem een boekje met tal van reproducties heeft geschreven (Valori Plastici te Rome, te Parijs bij Crès) drukt dit als volgt uit: „Il est logiquement, rigoureusement impossible à la Critique d'art de découvrir un artiste véritablement créateur puisqu'elle n'a aucune base, aucun repère pour étayer son jugement. Sa tâche sera d'éclairer les lecteurs sur l'art qui ressortit plus exactement à ses moyens.” In overeenstemming hiermee zal het onderstaande zich voornamelijk tot een poging ter verklaring van het buitenissige verklaren. Op bladzijde zes van dezelfde studie heeft de belangstellende, alvorens die plaats te vinden, al gelezen: „si la sculpture de Zadkine est si humaine, c'est qu'elle ne s'appuie justement pas sur les données souvent artificieuses de ce qu'il est convenu d'appeler l'Art.”

In zijn op het armelijke af sobere werkplaats ploetert hij als een ambachtsman. De zuivere beoefening van het ambacht is zijn technische uitgangspunt, in overeenstemming waarmee hij heel een verzameling snij- en beitelwerktuigen voor de hand heeft liggen. De stoffen, waarvan hij zich bedient, nemen aldoor in aantal toe. Er is hout en steen en bij het steen voegde hij in bepaalde gevallen lood. Het hout werd soms verguld en verschillende soorten hout en steen staan hem ter beschikking gelijk buks-, pere- of acaciahout, marmer, porfier, albast en cement. Een enkelen kop heeft hij gelakt en er zijn eenige bronzen koppen in geglansd koper evenals in steen gebakken dieren.

Alles, wat uit zijn handen komt, is bewerkte grondstof, waarbij het accent op het laatste woord blijft. De invloed, die ze op de vormgeving oefent, is ermee aangeduid. Van de eigenaardigheden van het ter bewerking